

Information från Överförmyndarenheten

Bouppteckning, bodelning och arvskifte

Då en ställföreträdare företräder den enskilde i samband med bodelning och arvskifte ska Överförmyndarenheten samtycka till egendomens fördelning.

Om den underårige eller huvudmannen har del i dödsbo eller annat oskiftat bo (t.ex. på grund av äktenskapsskillnad eller separation mellan sambor) ska ställföreträdaren bevaka den enskildes rätt.

1. En ställföreträdare ska se till:

- a) att bouppteckning förrättas inom 3 månader efter dödsfallet och att den lämnas in till Skatteverket för registrering.
- b) att bodelning och arvskifte efter den avlidne förrättas så snart som möjligt efter att bouppteckning registrerats.
- c) att en ansökan görs till Överförmyndarenheten om fastighet/värdepapper ska säljas eftersom detta kräver Överförmyndarenhetens tillstånd. Tillsammans med ansökan ska undertecknat köpekontrakt och opartiskt värderingsutlåtande båda i original samt vidimerad kopia skickas in.

Observera att en ställföreträdare aldrig får avstå arv för huvudmannens/den underåriges räkning. Ett testamente får alltså aldrig godkännas av en ställföreträdare. En ställföreträdare ska endast ta del av testamente och om det är nödvändigt begära ut laglott. Ställföreträdaren ska också förvissa sig om att det inte finns grund för klander.

Det är viktigt att notera att en ställföreträdare med intresse i samma dödsbo som sin huvudman/den underårige inte kan företräda honom/henne just i denna angelägenhet. En tillfällig god man måste utses i samband med detta. Ansökan görs hos Överförmyndarenheten som fattar beslut om förordnande av en tillfällig god man.

2. Överförmyndarenhetens handläggning

För att Överförmyndarenheten ska kunna handlägga ansökan om fördelning enligt bodelning och/eller arvskifte krävs följande underlag:

- a) Skriftlig ansökan från ställföreträdaren.
- b) Kopia av registrerad bouppteckning och eventuellt testamente

- c) Bodelnings-och arvsförfattelsehandling i original samt vidimerad kopia. Handlingen ska vara undertecknad av samtliga dödsbodelägare.
- d) Värderingsutlåtande för eventuell fastighet, bostadsrätt, tomträtt och lösöre av värdefullt slag.

När bodelning och/eller arvsförfattelse har godkänts av Överförmyndarenheten ska ställföreträdaren komma in med underlag som visar att huvudmannens lott satts in på konto i huvudmannens namn.

Bodelning av annan anledning än dödsfall

I samband med äktenskapsskillnad och ibland även separation mellan sambor ska en bodelning göras. Ställföreträdaren är skyldig att se till att en bodelning förrättas. Utgångspunkten för bodelningen är en bouppteckningsförfattelse som ska hållas så snart som möjligt. Ställföreträdaren ska inhämta Överförmyndarenhetens samtycke till bodelningen genom att skicka in en ansökan. Till ansökan ska även en kopia av bouppteckningen tillsammans med undertecknat förslag till bodelningsavtal skickas med.

Om parterna inte är överens kan rätten efter ansökan utse en bodelningsförfattare. Den tvångsbodelning som då sker ska inte godkännas av Överförmyndarenheten.

Bodelning kan också ske under äktenskap. Det är en frivillig åtgärd som makarna kan använda sig av då de vill överföra tillgångar sig emellan. Någon bodelningsförfattare kan i dessa sammanhang aldrig förordnas eftersom åtgärden är frivillig.

I de sammanhang huvudmannen inte förstår vad saken gäller är det ytterst tveksamt om ställföreträdaren kan medverka till en bodelning under bestående äktenskap.